

PARLAMENTUL ROMÂNIEI
SENAT

Comisia pentru constituționalitate
Nr. LXVIII/287/2021

Comisia pentru învățământ, tineret și sport
Nr. XXVIII/103/17.03.2021

RAPORT COMUN

**asupra Legii privind acordarea unui stimulent de risc pentru personalul
din învățământ în contextul situației epidemiologice determinate de
răspândirea coronavirusului SARS-CoV-2
(L599/2020)**

În temeiul art.147 alin.(2) din Constituția României, republicată, în conformitate cu prevederile art. 152 alin. (1) și (2) din Regulamentul Senatului, republicat, cu modificările și completările ulterioare, Comisia pentru constituționalitate împreună cu Comisia pentru învățământ, tineret și sport, prin adresa nr. **L599/2020** din data de 04 februarie **2021**, au fost sesizate de către Biroul permanent al Senatului, în vederea dezbaterii și elaborării **raportului comun**, asupra *Legii privind acordarea unui stimulent de risc pentru personalul din învățământ în contextul situației epidemiologice determinate de răspândirea coronavirusului SARS-CoV-2, ca urmare a Deciziei Curții Constituționale nr. 875 din 9 decembrie 2020*, publicată în Monitorul Oficial nr. 87 din 27 ianuarie 2021.

Legea are ca obiect de reglementare acordarea lunară a unui stimulent de risc pentru personalul din învățământul de stat pe întreaga durată a stării de alertă și a stării de urgență, în contextul răspândirii coronavirusului SARS-CoV-2.

Legea a fost adoptată de Camera Deputaților, în calitate de Cameră decizională, în data de 13 octombrie 2020. În 14 octombrie 2020 a fost depusă la Secretarul general,

pentru exercitarea dreptului de sesizare a Curții Constituționale, iar în data de 16 octombrie 2020 a fost trimisă la promulgare.

În ședințele din 9 și 17 martie 2021, membrii Comisiei pentru constituționalitate împreună cu cei ai Comisiei pentru învățământ, tineret și sport, cu **majoritate** de voturi ale celor prezenți, au hotărât să adopte un **raport comun de respingere a legii trimise la promulgare.**

Prevederile constituționale invocate în susținerea obiecției de neconstituționalitate, formulată de Guvernul României, sunt cuprinse în art. 1 alin. (5) cu referire la principiul legalității, în art. 16 alin. (1) referitor la principiul egalității în drepturi și în art. 111 alin. (1) și art. 138 alin. (5), cu privire la obligația de solicitare de la Guvern și, respectiv, de întocmire a fișei financiare.

Examinând motivele de neconstituționalitate invocate, Curtea reține următoarele:

- I. *susținerea privind încălcarea art. 1 alin. (5) din Constituție, prin nerespectarea dispozițiilor art. 17 alin. (1) din Legea responsabilității fiscal - bugetare nr. 69/2010:*
  - textul legal invocat pentru susținerea pretensei încălcări a art. 1 alin. (5) din Constituție se referă la „promovarea” actelor normative, termen fără corespondent în redactarea dispozițiilor constituționale privind etapele procedurii legislative;
  - Curtea constată că sunt neîntemeiate criticile formulate de autorul sesizării în raport cu prevederile art.1 alin.(5) din Constituție;
- II. *susținerea privind încălcarea prevederilor art. 111 alin. (1) și ale art. 138 alin. (5) coroborate cu art. 147 alin.(4) din Constituție:*
  - la acest punct al sesizării se invocă lipsa solicitării de către Parlament a fișei financiare și a întocmirii acesteia, în consecință, de către Guvern, sens în care este menționată o consistentă jurisprudență a Curții Constituționale, despre care se susține că ar fi aplicabilă și în prezenta cauză;
  - potrivit documentelor depuse la dosar, președintele Senatului a transmis Guvernului propunerea legislativă cu Adresa din 8 septembrie 2020, „în conformitate cu prevederile art. 111 și art. 138 alin. (5) din Constituția României”, pentru a comunica „punctul de vedere al Guvernului asupra implicațiilor bugetare

generate de acestea”. Astfel fiind, rezultă că au fost respectate prevederile constituționale de referință, lipsa răspunsului Guvernului la această solicitare nefiind de natură să susțină neconstituționalitatea actului adoptat, așa cum rezultă din jurisprudența constantă a Curții Constituționale;

- prin urmare, sunt neîntemeiate și criticile formulate în raport cu prevederile art. 111 alin. (1) și ale art. 138 alin. (5) din Constituție;

III. *susținerile privind încălcarea art.16 alin.(1) din Constituție referitor la principiul egalității în drepturi:*

- se susține, în esență, că prin legea criticată se instituie un tratament diferențiat nejustificat între beneficiarii săi și celelalte categorii de personal plătit din fonduri publice din alte instituții sau autorități publice, care nu beneficiază de un stimulente de risc în contextul situației epidemiologice actuale determinate de răspândirea coronavirusului SARS-CoV-2;

- examinând aceste critici, Curtea constată că a reținut în mod consecvent în jurisprudența sa că egalitatea în fața legii și a autorităților publice, consacrată cu titlu de principiu de art. 16 alin. (1) din Constituție, își găsește aplicare doar atunci când părțile se găsesc în situații identice sau egale, care impun și justifică același tratament juridic și deci instituirea aceluiași regim juridic. Per a contrario, când acestea se află în situații diferite, regimul juridic aplicabil fiecăreia nu poate fi decât diferit, soluție legislativă care nu contravine, ci, dimpotrivă, decurge logic din chiar principiul enunțat. Situațiile în care se află anumite categorii de persoane trebuie însă să difere în esență pentru a se justifica deosebirea de tratament juridic, iar această deosebire de tratament trebuie să se bazeze pe un criteriu obiectiv și rațional;

- potrivit jurisprudenței Curții Constituționale, sintagma „fără privilegii și fără discriminări” din cuprinsul art. 16 alin. (1) din Constituție „privește două ipoteze normative distincte, iar incidența uneia sau alteia dintre acestea implică, în mod necesar, sancțiuni de drept constituțional diferite” (a se vedea, de exemplu, Decizia nr. 755 din 16 decembrie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 101 din 9 februarie 2015). Astfel, discriminarea se bazează pe noțiunea de excludere de la un drept (Decizia Curții Constituționale nr.62 din 21 octombrie

1993, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 49 din 25 februarie 1994), iar remediul constituțional specific, în cazul constatării neconstituționalității discriminării, îl reprezintă acordarea sau accesul la beneficiul dreptului (a se vedea, în acest sens, Decizia nr. 685 din 28 iunie 2012, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 470 din 11 iulie 2012, Decizia nr. 164 din 12 martie 2013, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 296 din 23 mai 2013, sau Decizia nr. 681 din 13 noiembrie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 889 din 8 decembrie 2014). În schimb, privilegiul se definește ca un avantaj sau favoare nejustificată acordată unei persoane/categorii de persoane; în acest caz, neconstituționalitatea privilegiului nu echivalează cu acordarea beneficiului acestuia tuturor persoanelor/categoriilor de persoane, ci cu eliminarea sa, respectiv cu eliminarea privilegiului nejustificat acordat (Decizia nr. 755 din 16 decembrie 2014, precitată);

- în acest caz este aplicabilă această din urmă fațetă a principiului egalității consacrat de art. 16 din Constituție. Astfel, în lipsa unei motivări în sensul arătat, de natură să justifice, în mod obiectiv, cu date concrete, situația diferită a categoriei profesionale vizate, măsurile de stimulare acordate de legiuitor constituie un beneficiu/favoare nejustificată, adică un privilegiu prohibit de principiul constituțional al egalității în drepturi;

- astfel fiind, **Curtea constată că sunt întemeiate criticile autorului sesizării în raport cu prevederile art. 16 din Constituție, cu consecința constatării neconstituționalității legii în ansamblul său.**

- pentru considerentele arătate, în temeiul art.146 lit. a) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 11 alin. (1) lit. A.a), al art. 15 alin. (1) și al art. 18 alin. (2) din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi, **Curtea admite obiecția de neconstituționalitate formulată de Guvernul României și constată că Legea pentru acordarea unui stimulent de risc pentru personalul din învățământ în contextul situației epidemiologice determinate de răspândirea coronavirusului SARS-CoV-2 este neconstituțională în ansamblul său.**

În ceea ce privește efectele unei decizii prin care Curtea, în cadrul controlului anterior promulgării, constată neconstituționalitatea legii examinate, în integralitatea sa,

iar nu doar a unor dispoziții din cuprinsul acesteia, în temeiul art. 147 alin. (4) din Legea fundamentală și având în vedere jurisprudența Curții în materie, Parlamentului îi revine obligația de a constata încetarea de drept a procesului legislativ cu privire la aceasta.

În conformitate cu prevederile alin.(4) al art.147 din Constituție, deciziile Curții Constituționale sunt general obligatorii și au putere numai pentru viitor, de la data publicării lor în Monitorul Oficial al României.

În consecință, Comisia pentru constituționalitate și Comisia pentru învățământ, tineret și sport supun spre dezbateră și adoptare, Plenului Senatului, **raportul comun de respingere a legii trimise la promulgare.**

În raport cu obiectul de reglementare, legea face parte din categoria legilor **ordinare** și urmează a fi adoptată în conformitate cu prevederile art. 76 alin. (2) din Constituție.

Potrivit prevederilor art. 75 din Constituția României, republicată, și ale art. 92 alin. (7) pct. 1 din Regulamentul Senatului, republicat, cu modificările și completările ulterioare, **Senatul este primă Cameră sesizată.**

Președinte,

Senator Ion Cristinel RUJAN

Președinte,

Senator Monica-Cristina ANISIE

Secretar,

Senator Cristian-Augustin NICULESCU ȚĂGÂRLAȘ

Secretar,

Senator Ambrozie-Irineu DARĂU

Iar nu doar a unor dispoziții din cuprinsul acestora, în temeiul art. 147 alin. (4) din Legea fundamentală și având în vedere jurisprudența Curții în materie, Parlamentului îi revine obligația de a constata încetarea de drept a procesului legislativ cu privire la aceasta.

În conformitate cu prevederile alin.(4) al art.147 din Constituție, deciziile Curții Constituționale sunt general obligatorii și au putere numai pentru viitor, de la data publicării lor în Monitorul Oficial al României.

În consecință, Comisia pentru constituționalitate și Comisia pentru învățământ, tineret și sport supun spre dezbateră și adoptare, Plenului Senatului, **raportul comun de respingere a legii trimise la promulgare.**

În raport cu obiectul de reglementare, legea face parte din categoria legilor ordinare și urmează a fi adoptată în conformitate cu prevederile art. 76 alin. (2) din Constituție.

Potrivit prevederilor art. 75 din Constituția României, republicată, și ale art. 92 alin. (7) pct. 1 din Regulamentul Senatului, republicat, cu modificările și completările ulterioare, **Senatul este primă Cameră sesizată.**

Președinte,

Senator Ion Cristinel RUJAN

Președinte,

Senator Monica-Cristina ANISIE

Secretar,

Senator Cristian-Augustin NICULEȘCU TÂGÂRLAȘ

Secretar,

Senator Ambrozie-Irineu DARĂU